

مقایسه مولفه‌های نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی با انتشار فن آوری اطلاعات در سازمان‌های ورزشی ایران

سردار محمدی^۱، سیدامیراحمد مظفری^۲

تاریخ دریافت: ۸۹/۰۵/۲۴

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۱/۱۷

چکیده

هدف از اجرای این پژوهش مقایسه بین نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی، با انتشار فن آوری اطلاعات در سازمان‌های ورزشی ایران بود. در این پژوهش که از نوع تحقیقات توصیفی است، تعداد ۱۷۶ نفر مدیر و ۱۹۴ نفر کارشناس (N=۳۷۰) از سازمان‌های ورزشی ایران به طور تصادفی به عنوان نمونه انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های محقق ساخته نگرش، ساختار سازمانی، جو سازمانی و انتشار فن آوری اطلاعات پاسخ دادند. برای تعیین روایی محتوایی از نظرات متخصصین، روایی سازه از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی و پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد. پایایی پرسشنامه‌ها، در مطالعه مقدماتی به ترتیب $\alpha=0/91$ ، $\alpha=0/78$ ، $\alpha=0/93$ ، $\alpha=0/93$ تعیین شد. برای تجزیه و تحلیل آماری نیز از آمار توصیفی و استنباطی (تحلیل واریانس یک‌سویه و تحلیل واریانس چندمتغیری) استفاده گردید. در یافته‌های پژوهش، بین انتشار فن آوری اطلاعات در سازمان تربیت بدنی ($P=0/044$)، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت بدنی مدارس ($P=0/046$) تفاوت معنی داری بدست آمد. همچنین بین مولفه نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی آزمودنی‌ها در سازمان تربیت بدنی ($P=0/006$)، فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/001$) و اداره کل تربیت بدنی مدارس ($P=0/013$) تفاوت معنی داری وجود داشت. همچنین نتایج حاصل از آزمون تحلیل واریانس چند متغیری، تفاوت معنی داری را بین خرده مقیاس‌های برداشت ذهنی از مفید بودن و آسانی استفاده، رسمیت، تمرکز و پیچیدگی، حمایت مدیران و ارتباطات باز در سه سازمان مذکور نشان داد. به طور کلی می‌توان گفت انتشار فن آوری اطلاعات می‌تواند با کاهش هزینه تحقیق و جستجو و اصلاح رویه‌ها و استانداردها، در استفاده بهینه از منابع سازمان، نقش موثری ایفا کند و از طریق کاهش زمان‌های جستجو و وقفه در جریان کار و با کمک منابع اضافی صرفه جویی شده ناشی از فن آوری اطلاعات، موجب افزایش کارایی و نوآوری در سازمان گردد.

واژگان کلیدی: ساختار سازمانی، جو سازمانی، نگرش، سازمان‌های ورزشی.

۱. استادیار دانشگاه کردستان (نویسنده مسئول)

۲. دانشیار دانشگاه تربیت معلم

Email: sardarmohammadi@gmail.com

مقدمه

فن‌آوری اطلاعات، فرآیندها و تجهیزاتی است که افراد با استفاده از آنها، اطلاعات را در قالب متن، تصویر یا صدا تولید، سازماندهی، ارائه یا منتشر می‌کنند (۱). انتشار، فرآیندی است که در آن فن‌آوری اطلاعات از طریق کانال‌های معینی در طول زمان در میان اعضای یک سیستم اجتماعی (سازمان‌های ورزشی) گسترش می‌یابد (۱). انتشار فن‌آوری اطلاعات را نیز گسترش استفاده از ابزارهای فن‌آوری اطلاعات در سازمان‌ها تعریف نموده‌اند (۲). استفاده از فن‌آوری اطلاعات در کشورها و به طبع آن سازمان‌های مختلف، نشان می‌دهد که این مقوله پتانسیل بالایی برای گسترش و توسعه دارد. لذا انتشار مناسب آن، در اغلب کشورها و سازمان‌ها، در دستور کار برنامه توسعه سازمان قرار گرفته است.

امکانات و تسهیلاتی که انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان‌های ورزشی فراهم می‌نماید عبارت است از: برقراری تماس‌های آنی و متقابل بین کارشناسان و مدیران، محققین و دیگر افراد در داخل و خارج سازمان از طریق پست الکترونیک (۳)؛ گردآوری جدیدترین اخبار و اطلاعات در زمینه مسائل مربوط به ورزش در ایران و دنیا؛ فراهم نمودن خدمات پرسش و پاسخ در زمینه موضوعات تخصصی؛ تهیه و ارائه روزنامه‌ها و مجلات ورزشی (۴)، فیلم‌های آموزشی و ویدئویی یا فایل‌های صوتی به صورت آن‌لاین (۵)، بالا بردن قدرت تصمیم‌گیری مدیران در سازمان، افزایش بهره‌وری و کارایی (۶) و غیره. اما علی‌رغم همه این مزیت‌ها و هزاران مزیت دیگر، بررسی‌های اولیه مبتنی بر مصاحبه‌های نیمه‌رسمی نشان داد که میزان بکارگیری و انتشار فن‌آوری اطلاعات توسط کارشناسان و مدیران سازمان‌های ورزشی بسیار ناچیز بوده است و این امر یکی از مسائلی است که سازمان‌های ورزشی با آن روبه‌رو هستند.

موضوعی که امروزه سازمان‌ها به طور اعم و سازمان‌های ورزشی به طور اخص با آن مواجه هستند، این است که مدیران برای حل مسئله انتشار فن‌آوری اطلاعات نیاز به درک عوامل مرتبط با انتشار و تعیین علل پیدایش آنها دارند. عوامل مرتبط با انتشار فن‌آوری اطلاعات عبارت است از: نگرش (برداشت ذهنی از مفید بودن، برداشت ذهنی از آسانی استفاده)؛ ساختار سازمانی (رسمیت، تمرکز، پیچیدگی)؛ جو سازمانی (ارتباطات باز، حمایت مدیران).

یکی از این عوامل، نگرش و دیدگاه کارشناسان و مدیران سازمان‌های ورزشی نسبت به انتشار فن‌آوری اطلاعات است. بنابراین مدیریت عقلایی در زمینه ورود و انتشار فن‌آوری اطلاعات به این بخش، قبل از هر چیز نیازمند شناخت نگرش و باور کارشناسان و مدیران در ارتباط با کارایی این فن‌آوری برای سازمان‌های ورزشی است. نگرش را می‌توان آمادگی ویژه فرد از نظر روانی در رویارویی با پدیده‌ها، مسائل، وقایع و عکس‌العمل‌های توأم با هیجان نسبت به آنها

دانست که ناشی از گذشته افراد و تجربیات مختلف آنها در زندگی است (۷). در واقع تعاریف گوناگونی که از نگرش ارائه شده، مبتنی بر این اصل است که نگرش را واقعیتی آموختنی و نسبتاً بادوام در نظر می‌گیرند که به عنوان یک گرایش از سوی فرد اظهار می‌شود و بر اساس آن، شخص به گونه‌ای مثبت یا منفی درباره پدیده‌ها داوری می‌کند (۸). اساس نگرش را دو تصور یا عقیده خاص، تشکیل می‌دهند. این دو تصور برداشت ذهنی از مفید بودن (احتمال ذهنی شکل گرفته در کاربران درباره مفید بودن یک سیستم وابسته به فن‌آوری اطلاعات) (۹) و برداشت ذهنی از آسانی استفاده (احتمال ذهنی شکل گرفته در کاربران درباره آسانی استفاده از یک سیستم وابسته به فن‌آوری اطلاعات) (۷) می‌باشند که از عوامل اصلی مرتبط با رفتارهای پذیرش فن‌آوری اطلاعات هستند.

یافته‌های محققین زیادی نشان داد افرادی که برداشت ذهنی درستی از مفید بودن و آسانی استفاده دارند و به طبع آن نیز نگرش مثبتی نسبت به فن‌آوری اطلاعات داشتند، از این فن‌آوری بیشتر در سازمان استفاده می‌کردند و آن را به نحو بهتری انتشار می‌دادند. همچنین بعضی دیگر بیان داشتند که انتشار فن‌آوری اطلاعات بیش از آنچه به مهارت کارشناسان و مدیران مربوط باشد، به تغییر نگرش آنها وابسته است (۹). نگرش مثبت مدیران و کارشناسان آنها را قادر می‌سازد، حتی اگر مهارت اندکی در بکارگیری فن‌آوری اطلاعات در سازمان داشته باشند، برای استفاده از این فن‌آوری در سازمان از خود علاقه نشان دهند. این عامل نه تنها یک عامل کلیدی نسبت به استفاده از فن‌آوری اطلاعات در سازمان است، بلکه از مقاومت در برابر استفاده از رایانه و اینترنت نیز جلوگیری می‌کند (۱۰).

ساختار سازمانی یکی دیگر از عوامل مرتبط با انتشار است. ساختار سازمانی رابطه حاکم بر افراد و گروه‌هایی است که در جهت کسب اهداف تلاش می‌کنند و به دو بعد ساختاری (رسمیت، پیچیدگی، تمرکز) و محتوایی (اندازه، فن‌آوری، محیط، استراتژی) تقسیم می‌شود (۱۱). ابعاد ساختاری، بیانگر ویژگی‌های درونی سازمان هستند و مبنایی به دست می‌دهند که می‌توان بدان وسیله سازمان‌ها را اندازه‌گیری و یا با یکدیگر مقایسه کرد. ابعاد محتوایی، معرف کل سازمان و اهداف آن است که بر ابعاد ساختاری اثر می‌گذارد. ساختار سازمانی باید به گونه‌ای طراحی شود که اطلاعات مناسب و به موقع در اختیار مدیران قرار گیرد. نیازهای اطلاعاتی مدیران، بر حسب ماهیت کار، سطح سازمانی آنها و هدفی که دنبال می‌کنند، متفاوت است. افق دید و نگرش مدیران سطوح فوقانی نسبت به سازمان و مأموریت‌هایش، به مراتب وسیع‌تر از مدیران سایر سطوح است. بنابراین، اطلاعاتی که در اختیار این دسته از مدیران قرار می‌گیرد، باید متناسب با چنین وسعت نظر و کل‌نگری باشد (۱۲). یافته‌های بعضی از محققین نشان داد که بین ساختار

سازمانی و انتشار فن‌آوری‌های اطلاعات ارتباط معنی‌داری وجود دارد. این مطالعات بر اهمیت ساختار سازمانی به عنوان مؤلفه کلیدی در پیاده‌سازی و انتشار فن‌آوری اطلاعات تأکید داشتند (۱۲). به هر حال، در سازمان‌های ورزشی به علت نارسایی‌ها و ابهامات موجود در سیستم‌ها، فرآیندها و روش‌های انجام کار، بدون نبودن روابط و رفتارها، شفاف نبودن عملیات، تنوع قوانین و مقررات سنتی و ناکارآمد، همچنین حاکمیت عادات و سلايق مجریان، ضرورت تدوین و بهبود فرآیندها و روش‌های انجام کار و خودکار کردن فعالیت‌ها و بهره‌گیری از فن‌آوری‌های مناسب اجتناب ناپذیر است.

جو سازمانی (یکی دیگر از عوامل مرتبط با انتشار) از مفاهیم مهم سازمانی است. مطالعه علمی و دقیق آن و مشخص کردن عوامل اصلی تشکیل‌دهنده این مفهوم، میزان اثربخشی سازمان را افزایش می‌دهد و کسب اهداف سازمانی را تسهیل می‌کند. جو سازمانی ویژگی نسبتاً بادوامی از سازمان است که موجب تمایز آن سازمان از سایر سازمان‌ها می‌شود (۱۳). یافته‌ها آشکار ساختند در سازمان‌هایی که از نظر انتشار فن‌آوری اطلاعات در سطح بالایی بوده و به اصطلاح موفق هستند، دیدگاه و نگرش مدیران مثبت و مطلوب، تصمیم‌گیری سریع و به موقع و میزان حمایت مدیران بالا بوده و دارای جو ارتباطی باز هستند (۱۴). جو ارتباطات باز، باعث افزایش روابط انسانی مطلوب، تبادل و انتشار اطلاعات در سازمان می‌شود و بهره‌وری و روحیه همکاری را نیز افزایش می‌دهد (۱۵).

تحقیقات قبلی نشان دادند انتشار فن‌آوری اطلاعات، باعث صرفه‌جویی در زمان، افزایش بهره‌وری و بازدهی، بالا بردن راندمان کار، اجرای کامل‌تر کارها و غیره در سازمان می‌شود. همچنین یکی از مباحث مهم محافل مدیریتی عصر حاضر نیز توجه به فن‌آوری‌های پیشرفته، استفاده از آنها در سازمان‌ها، آشنا نمودن کارکنان با نحوه استفاده از ابزارهای آن در محیط کار، ایجاد محیطی باز با ارتباطات درست جهت انتقال و انتشار صحیح آن است (۱۶). اما مشکلی که سازمان‌های امروزی با آن مواجه هستند اعتقاد نداشتن مدیران به فن‌آوری اطلاعات، حمایت نکردن آنها از نحوه استفاده و انتشار، ترس از هرگونه تغییر، ایجاد فضای بسته و داشتن دیدی سنتی و نداشتن توجه به یافتن راه‌هایی برای اجرا و استفاده از ابزارهای فن‌آوری اطلاعات در سازمان است (۱۷).

مدیران سازمان‌های ورزشی و به طبع آن کارشناسان حوزه‌های مختلف، افرادی دانشی هستند که یکی از وظایف اصلی آنها پردازش اطلاعات جهت دستیابی به اهداف سازمانی است. تا همین اواخر، بیشتر مدیران و کارشناسان سازمان‌های ورزشی امورات روزمره خود را بدون کمک گرفتن از ابزارهای فن‌آوری اطلاعات انجام می‌دادند. اما با پیشرفت سریع فن‌آوری، عمومیت

بیشتر و در دسترس بودن آن از یک طرف، ارزان بودن و یادگیری آسان‌تر آن از طرف دیگر باعث شد که مدیران و کارکنان حوزه‌های مختلف سازمان‌های ورزشی از فن‌آوری اطلاعات به عنوان یک ابزار قوی جهت حل مشکلات ناشی از پیچیدگی سازمان، برقراری ارتباطات، انجام سریع‌تر و آسان‌تر کارها و برای بازدهی و بهره‌وری بیشتر در سازمان استفاده کنند. سوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که آیا مدیران و کارشناسان توانسته‌اند سریعاً خود را با این پیشرفت‌ها وفق دهند و از ابزارهای فن‌آوری اطلاعات برای حل مسائل و مشکلات سازمان و افزایش بهره‌وری استفاده کنند.

به هر حال، اگرچه تحقیقات نسبتاً گسترده‌ای در مورد بکارگیری عوامل حیاتی موفقیت و سیستم‌های اطلاعات مدیریت انجام شده است، ولی در مورد بکارگیری نحوه استفاده از ابزارهای فن‌آوری اطلاعات و انتشار آن در سازمان‌های ورزشی تحقیقات اندکی انجام گرفته است (۴، ۵، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲). با توجه به پراکنده و معدود بودن این نوع پژوهش‌ها در خارج کشور از یک طرف و بعضاً قدیمی بودن آنها و یا اجرا نشدن آنها در سازمان‌های ورزشی از طرف دیگر و همچنین نبود دانش و اطلاعات کافی در این زمینه، به نظر می‌رسد انجام چنین پژوهشی از اهمیت خاصی برخوردار است که هدف آن بررسی و مقایسه مؤلفه‌های نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی با انتشار فن‌آوری اطلاعات در مدیران و کارشناسان سازمان‌های منتخب ورزشی ایران باشد. به طور کلی این مقاله بدنال این موضوع است که وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان‌های ورزشی چگونه است؟ نگرش مدیران و کارشناسان سازمان‌های ورزشی نسبت به انتشار فن‌آوری اطلاعات چگونه است؟ بین مؤلفه‌های ساختار سازمانی و جو سازمانی با انتشار فن‌آوری اطلاعات چه تفاوتی وجود دارد؟ همچنین مطالعه حاضر از این نظر حائز اهمیت است که به درک بهتر کارشناسان و مدیران سازمان‌های ورزشی در مورد استفاده از ابزارهای فن‌آوری اطلاعات و تاثیر آنها بر بالا رفتن و بهبود کارایی و بهره‌وری کارمندان در محیط کار کمک می‌کند.

روش‌شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نوع توصیفی بود. جامعه آماری آن شامل تعداد ۲۳۳ نفر از مدیران ستادی سازمان تربیت‌بدنی^۱، مدیران فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و ۳۴۱ نفر از کارشناسان ستادی سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس بود که با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی و براساس جدول کرجسای و مورگان تعداد ۱۷۶ نفر مدیر و ۱۹۴ نفر

۱. در زمان اجرای این تحقیق هنوز وزارت ورزش و جوانان تصویب نشده بود.

کارشناس به عنوان نمونه انتخاب شدند. این انتخاب بدلیل موثر بودن آنان در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری کشور در این حوزه‌ها بوده است. ابزار اندازه‌گیری متغیرهای تحقیق شامل: ۱. پرسشنامه محقق ساخته ویژگی‌های فردی؛ ۲. پرسشنامه استاندارد نگرش (دیویس، ۱۹۹۳) (۹)؛ ۳. پرسشنامه محقق ساخته ساختار سازمانی؛ ۴. پرسشنامه محقق ساخته جو سازمانی؛ ۵. پرسشنامه محقق ساخته انتشار فن‌آوری اطلاعات بود. به منظور تعیین روایی و پایایی پرسشنامه‌ها و تشخیص و برطرف کردن ابهامات احتمالی، مطالعه مقدماتی بر روی ۵۰ نفر از مدیران و کارشناسان سازمان‌های ورزشی انجام گرفت. برای تعیین روایی صوری و محتوایی از نظرات متخصصین و روایی سازه از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی استفاده گردید. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش پروماکس برای مقیاس‌های نگرش ($KMO=0/916$ ، $KMO=2/612$ ؛ $KB=0/01$ ؛ $df=66$ ؛ $P=0/001$)؛ ساختار سازمانی ($KMO=0/687$ ، $KB=1/466$ ؛ $df=105$ ؛ $P=0/001$)؛ جو سازمانی ($KMO=0/916$ ، $KB=3/851$ ؛ $df=190$ ؛ $P=0/001$)؛ انتشار فن‌آوری اطلاعات ($KMO=0/874$ ، $KB=5/374$ ؛ $df=351$ ؛ $P=0/001$) معنی‌دار بود. مقادیر تحلیل عاملی تأییدی برای مقیاس‌های نگرش ($AGFI=0/967$ ، $df=53$ ؛ $P=0/000$)؛ ساختار سازمانی ($AGFI=0/910$ ، $df=169$ ؛ $P=0/000$) و انتشار فن‌آوری اطلاعات ($AGFI=0/976$ ، $df=133$ ؛ $P=0/000$) بدست آمد. همچنین برای تعیین پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج آن برای پرسشنامه‌های نگرش ($\alpha=0/91$)، ساختار سازمانی ($\alpha=0/78$)، جو سازمانی ($\alpha=0/93$) و انتشار فن‌آوری اطلاعات ($\alpha=0/93$) بود. در پرسشنامه نگرش، ضرایب آلفای برداشت‌ذهنی از مفید بودن ($\alpha=0/93$) و برداشت‌ذهنی از آسانی استفاده ($\alpha=0/88$) و در پرسشنامه ساختار سازمانی، ضرایب آلفای رسمیت ($\alpha=0/79$)، تمرکز ($\alpha=0/78$) و پیچیدگی ($\alpha=0/79$) و در پرسشنامه جو سازمانی، ضرایب آلفای حمایت مدیران ($\alpha=0/87$) و ارتباطات باز ($\alpha=0/91$) بدست آمد. با توجه به نتایج حاصل از آلفای کرونباخ می‌توان اذعان نمود که ضرایب آلفای بدست آمده، میزان قابل قبولی داشته و ابزارهای اندازه‌گیری سازگاری داخلی خوبی داشتند. به منظور سازمان دادن و خلاصه کردن داده‌ها از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی برای بررسی روایی سازه، از آزمون‌های تحلیل واریانس یک راهه (ANOVA) و تحلیل واریانس چندمتغیری (MANOVA) نیز برای مقایسه متغیرهای نگرش، ساختار سازمانی، جو سازمانی و خرده مقیاس‌های آنها (برداشت ذهنی از مفید بودن، برداشت ذهنی از آسانی استفاده، رسمیت، تمرکز، پیچیدگی، حمایت مدیران، ارتباطات باز) در سازمان‌های ورزشی استفاده شده است. داده‌ها با استفاده از نرم افزار LISREL نسخه ۸/۵

SPSS نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌های تحقیق

جدول (۱) توصیف ویژگی‌های فردی پاسخ‌دهندگان در سه سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان دادند که مولفه‌های انتشار فن‌آوری اطلاعات، نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی در سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس متفاوت است (جدول ۲). آزمون تعقیبی شفه موارد زیر را در مورد متغیرها نشان داد:

۱. تفاوت در انتشار فن‌آوری اطلاعات سه سازمان، در نتیجه تفاوت بین سازمان تربیت‌بدنی و فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/044$)؛ اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/046$) است. اما تفاوت معنی‌داری بین سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس نشان داده نشد.

۲. تفاوت در نگرش سه سازمان، در نتیجه تفاوت بین سازمان تربیت‌بدنی و فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/006$)؛ سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس ($P=0/013$)؛ اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/001$) است.

۳. تفاوت در ساختار سازمانی سه سازمان، در نتیجه تفاوت بین دو سازمان تربیت‌بدنی و فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/011$)؛ اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/014$) است. همچنین تفاوت بین سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس معنی‌دار ($P=0/91$) نبود.

۴. تفاوت در جو سازمانی سه سازمان، در نتیجه تفاوت بین سازمان تربیت‌بدنی و فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/039$)؛ سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس ($P=0/013$)؛ اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی ($P=0/030$) است.

جدول ۱. آمار توصیفی ویژگی‌های فردی پاسخ‌دهندگان در سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره‌کل تربیت‌بدنی مدارس

پست سازمانی			سابقه خدمت (M±SD)	سن (M±SD)	مدرک تحصیلی			جنسیت			نمونه آماری سازمان
درصد	تعداد	پست			درصد	تعداد	مدرک	درصد	تعداد	جنس	
۲۱/۶	۴۵	مدیر	۱۰/۶ ± ۴/۹	۳۴/۶۶ ± ۵/۴	۸/۲	۱۷	کاردانی	۳۹/۴	۸۲	زن	سازمان تربیت‌بدنی
		کارشناس			۶۳/۹	۱۳۳	کارشناسی	۶۰/۶	۱۲۶	مرد	
۷۸/۴	۱۶۳	مدیر	۹/۵ ± ۴/۲	۳۲/۱۷ ± ۴/۳	۲۰/۲	۲۲	کاردانی	۱۵/۶	۱۷	زن	فدراسیون‌های ورزشی
		کارشناس			۵۰/۵	۵۵	کارشناسی	۸۴/۴	۹۲	مرد	
۲۳/۳	۷	مدیر	۱۴/۵ ± ۶/۳	۴۲/۳ ± ۶/۶	۱۰	۳	کاردانی	۴۶/۷	۱۴	زن	اداره‌کل تربیت‌بدنی مدارس
		کارشناس			۵۳/۳	۱۶	کارشناسی	۵۳/۳	۱۶	مرد	
۷۶/۷	۲۳	مدیر	۱۴/۵ ± ۶/۳	۴۲/۳ ± ۶/۶	۳۳/۳	۱۰	ارشد و بالاتر				
		کارشناس									

جدول ۲. مقایسه انتشار فن‌آوری اطلاعات، نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی در سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره‌کل تربیت‌بدنی مدارس

P	F _{2,344}	M ± SD	متغیر	مولفه‌ها
۰/۰۰۹	۴/۷۶۷	۸۳/۷۰ ± ۵/۵۴	سازمان تربیت‌بدنی	انتشار فن‌آوری اطلاعات
		۸۰/۱۷ ± ۴/۲۲	فدراسیون‌های ورزشی	
		۸۴/۰۳ ± ۵/۹۸	اداره‌کل تربیت‌بدنی مدارس	
۰/۰۰۱	۲۷/۴۷۵	۴۵/۷۳ ± ۲/۰۲	سازمان تربیت‌بدنی	نگرش
		۴۰ ± ۶/۱۳	فدراسیون‌های ورزشی	
		۴۶/۰۱ ± ۱/۸۷	اداره‌کل تربیت‌بدنی مدارس	
۰/۰۰۹	۲/۴۲۱	۵۴/۶۷ ± ۱/۵۵	سازمان تربیت‌بدنی	ساختار سازمانی
		۵۳/۳۳ ± ۱/۵۱	فدراسیون‌های ورزشی	
		۵۴/۷۱ ± ۳/۵۰	اداره‌کل تربیت‌بدنی مدارس	
۰/۰۱۰	۴/۶۸۲	۵۴/۹۰ ± ۲/۸۹	سازمان تربیت‌بدنی	جو سازمانی
		۵۱/۵۸ ± ۳/۸۳	فدراسیون‌های ورزشی	
		۵۳/۲۳ ± ۲/۹۲	اداره‌کل تربیت‌بدنی مدارس	

برای بررسی بیشتر تفاوت‌ها، نتایج حاصل از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری در دو خرده مقیاس برداشت ذهنی از مفید بودن و برداشت ذهنی از آسانی استفاده ($F_{4,686} = 4.129, P \leq 0.003, Wilks\ lambda = 0.945, Eta = 0.24$)، و سه خرده مقیاس رسمیت، تمرکز و پیچیدگی ($F_{4,686} = 7.170, P \leq 0.001, Wilks\ lambda = 0.885, Eta = 0.34$)، همچنین دو خرده مقیاس حمایت مدیران و ارتباطات باز ($F_{4,486} = 10.791, P \leq 0.001, Wilks\ lambda = 0.885, Eta = 0.019$) در سه سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس تفاوت معنی‌داری را نشان داد.

نتایج آزمون‌های تعقیبی تحلیل واریانس چند متغیری (تحلیل واریانس یک راهه) موارد زیر را نشان داد:

۱. خرده مقیاس‌های نگرش: تفاوت‌ها ناشی از اختلافات موجود بین برداشت ذهنی از مفید بودن و برداشت ذهنی از آسانی استفاده در سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس است.

۲. خرده مقیاس‌های ساختار سازمانی: تفاوت‌ها ناشی از اختلافات موجود بین دو خرده مقیاس تمرکز و پیچیدگی در سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس است. اما سه سازمان مذکور از نظر خرده مقیاس رسمیت، تفاوت معنی‌داری با همدیگر نداشتند.

۳. خرده مقیاس‌های جو سازمانی: تفاوت‌ها ناشی از اختلافات موجود بین حمایت مدیران و ارتباطات باز در سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس است (جدول ۳).

جدول ۳. نتایج آزمون‌های تعقیبی تحلیل واریانس چند متغیری مربوط به مقایسه خرده مقیاس‌های نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی در سازمان‌های ورزشی

متغیرها	محل خدمت	میانگین و انحراف معیار	F _{2,344}	P	مجذور اتای سهمی (اندازه اثر)
برداشت ذهنی از مفید بودن	سازمان تربیت‌بدنی	۲۵/۴۹ ± ۲/۷۰	۵/۴۳۰	*۰/۰۰۵	۰/۳۱
	فدراسیون‌های ورزشی	۲۴ ± ۲/۲۲			
	اداره کل تربیت‌بدنی مدارس	۲۵/۱۷ ± ۱/۷۴			
برداشت ذهنی از آسانی استفاده	سازمان تربیت‌بدنی	۲۶/۰۶ ± ۱/۹۱	۴/۴۸۰	*۰/۰۰۸	۰/۲۸
	فدراسیون‌های ورزشی	۲۷/۹۶ ± ۲/۳۸			
	اداره کل تربیت‌بدنی مدارس	۲۵/۸۰ ± ۱/۷۸			
رسمیت	سازمان تربیت‌بدنی	۱۸/۹۰ ± ۳/۰۳	۱/۴۴۵	***۰/۲۳۷	۰/۰۲۷
	فدراسیون‌های ورزشی	۱۸/۸۱ ± ۲/۹۰			
	اداره کل تربیت‌بدنی مدارس	۱۹/۰۷ ± ۲/۴۸			
تمرکز	سازمان تربیت‌بدنی	۳۱/۹۳ ± ۲/۴۰	۳/۷۴۱	***۰/۰۱۲	۰/۱۶
	فدراسیون‌های ورزشی	۲۰/۸۸ ± ۲/۶۳			
	اداره کل تربیت‌بدنی مدارس	۲۲/۱۷ ± ۲/۵۲			
پیچیدگی	سازمان تربیت‌بدنی	۱۶/۶۸ ± ۱/۹۳	۱۳/۴۵۱	***۰/۰۰۱	۰/۳۸
	فدراسیون‌های ورزشی	۱۵/۶۴ ± ۱/۵۵			
	اداره کل تربیت‌بدنی مدارس	۱۶/۷۳ ± ۱/۵۷			
حمایت مدیران	سازمان تربیت‌بدنی	۳۸/۸۶ ± ۳/۱۱	۲۱/۶۳۸	***۰/۰۰۱	۰/۳۹
	فدراسیون‌های ورزشی	۳۷/۰۲ ± ۳/۴۲			
	اداره کل تربیت‌بدنی مدارس	۳۸/۶۷ ± ۱/۷۷			
ارتباطات باز	سازمان تربیت‌بدنی	۴۶/۰۲ ± ۵/۰۵	۴/۰۶۸	***۰/۰۰۷	۰/۲۹
	فدراسیون‌های ورزشی	۴۱/۱۱ ± ۶/۰۷			
	اداره کل تربیت‌بدنی مدارس	۴۴/۴۳ ± ۴/۳۰			

* بر اساس تصحیح بنفرونی معنی‌داری در سطح ۰/۰۲۵

** بر اساس تصحیح بنفرونی معنی‌داری در سطح ۰/۰۱۷

*** بر اساس تصحیح بنفرونی معنی‌داری در سطح ۰/۰۲۵

به منظور بررسی عمیق‌تر تفاوت‌های بدست آمده در تحلیل واریانس یک راهه از آزمون‌های تعقیبی شفه استفاده شد. نتایج این آزمون‌ها موارد زیر را نشان داد:

۱. خرده مقیاس‌های برداشت ذهنی از مفید بودن و برداشت ذهنی آسانی استفاده به ترتیب در سازمان تربیت‌بدنی با فدراسیون‌های ورزشی ($P=۰/۰۰۲$ ، $P=۰/۰۰۴$)، همچنین فدراسیون‌های

ورزشی با اداره کل تربیت بدنی ($P = 0/008, P = 0/007$) تفاوت معنی‌داری را نشان دادند. اما تفاوت معنی‌داری بین این دو خرده مقیاس در سازمان تربیت بدنی با اداره کل تربیت بدنی مدارس ($P = 0/069, P = 0/081$) وجود ندارد.

۲. خرده مقیاس‌های تمرکز و پیچیدگی به ترتیب در سازمان تربیت بدنی با فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/013, P = 0/005$)، همچنین فدراسیون‌های ورزشی با اداره کل تربیت بدنی ($P = 0/011, P = 0/011$) تفاوت معنی‌داری را نشان دادند. اما این تفاوت بین خرده مقیاس‌های تمرکز و پیچیدگی در سازمان تربیت بدنی با اداره کل تربیت بدنی مدارس ($P = 0/169, P = 0/281$) معنی‌داری نبود.

۳. خرده مقیاس‌های حمایت مدیران و ارتباطات باز به ترتیب در فدراسیون‌های ورزشی با سازمان تربیت بدنی ($P = 0/011, P = 0/009$) و فدراسیون‌های ورزشی با اداره کل تربیت بدنی مدارس ($P = 0/006, P = 0/007$) تفاوت معنی‌داری را نشان دادند. اما این تفاوت در خرده مقیاس حمایت مدیران سازمان تربیت بدنی با اداره کل تربیت بدنی مدارس ($P = 0/151, P = 0/002$) معنی‌دار نبود.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های تحقیق تفاوت مثبت و معنی‌داری بین انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان تربیت بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت بدنی مدارس را نشان داد ($F_{2,344} = 4/767, P = 0/009$). آزمون تعقیبی نشان داد که تفاوت در سه سازمان، ناشی از تفاوت بین سازمان تربیت بدنی و فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/044$)، اداره کل تربیت بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/046$) است. اما این آزمون هیچ‌گونه تفاوت معنی‌داری بین سازمان تربیت بدنی و اداره کل تربیت بدنی مدارس نشان نداد. میانگین و انحراف استاندارد میزان انتشار فن‌آوری اطلاعات در سه سازمان تربیت بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت بدنی مدارس به ترتیب $83/70$ و $5/54$ و $80/17$ و $4/22$ ، $84/03$ و $5/98$ بود. با توجه به نمره کلی در این مقیاس (۱۳۰)، تعداد سوالات (۲۶ سوال) و طیف سوالات (لیکرت)، بالاترین نمره بدست آمده به ترتیب در اداره کل تربیت بدنی مدارس (۹۴)، سازمان تربیت بدنی (۹۳) و فدراسیون‌های ورزشی (۹۰) بود.

البته با توجه به اطلاعات رسمی بدست آمده از سایت پژوهشکده فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، سایت رسمی مخابرات و وزارت آموزش و پرورش (بکفا) این نتایج منطقی به نظر می‌رسد. در این اطلاعات مشخص شد که سازمان‌های برتر در حوزه استفاده و انتشار فن‌آوری اطلاعات و

ارتباطات در سال ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ در کشور، دو سازمان مخابرات و آموزش و پرورش بودند. با توجه به برتر بودن وزارت آموزش و پرورش، انتظار بر این بود که اداره کل تربیت بدنی مدارس، که یکی از اداره کل‌های وزارت آموزش و پرورش است، از نظر وضعیت انتشار فن آوری اطلاعات نسبت به دو سازمان ورزشی دیگر نیز در وضعیت خوبی باشد. یافته‌های تحقیق حاضر نیز این امر را مجدداً تأیید کرد. اما نکته حائز اهمیت این است که سازمان تربیت بدنی نیز از نظر وضعیت انتشار فن آوری اطلاعات هم‌ردیف با اداره کل تربیت بدنی مدارس است و از این بعد به جرأت می‌توان اظهار داشت که سازمان تربیت بدنی نیز جزء یکی از سازمان‌های برتر در حوزه فن آوری اطلاعات است. به طور کلی از این یافته‌ها می‌توان این طور برداشت کرد که سازمان‌های ورزشی نیز به اهمیت فن آوری اطلاعات و نقش موثر آن در افزایش بهره‌وری سازمان، افزایش کیفیت ارتباطات اداری کارمندان، کاهش ارتباطات چهره به چهره، افزایش انجام کار در فضای خارج از سازمان، سرعت پاسخگویی کارکنان به یکدیگر و صرفه‌جویی در زمان انجام کارها پی برده و خود و سازمان را مجاب به استفاده از این فن آوری نموده‌اند.

یافته‌های تحقیق نشان دادند بین مولفه نگرش آزمودنی‌ها در سازمان تربیت بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت بدنی مدارس تفاوت مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($F_{2,344} = 27/475$ ، $P = 0/001$). آزمون تعقیبی نشان داد که تفاوت در نگرش سه سازمان، در نتیجه تفاوت بین سازمان تربیت بدنی و فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/006$)، سازمان تربیت بدنی و اداره کل تربیت بدنی مدارس ($P = 0/013$) و اداره کل تربیت بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/001$) است. میانگین و انحراف استاندارد میزان نگرش در سه سازمان مذکور به ترتیب ۴۴/۷۳ و ۴۰،۲/۰۲ و ۶/۱۳ و ۴۶/۰۱ و ۱/۸۷ بود. با توجه به نمره کلی در مقیاس نگرش (۶۰)، تعداد سوالات (۱۲) و طیف سوالات (۵ ارزشی لیکرت)، بالاترین نمره بدست آمده در اداره کل تربیت بدنی مدارس (۳۰)، سازمان تربیت بدنی (۳۰) و فدراسیون‌های ورزشی (۲۸) بود. با توجه به این نتایج می‌توان گفت وضعیت مولفه نگرش در این سازمان‌ها از دیدگاه آزمودنی‌ها در حد بالایی قرار دارد که در این بین نگرش مدیران و کارشناسان اداره کل تربیت بدنی مدارس و سازمان تربیت بدنی مثل هم بود.

با بررسی عمیق تر نتایج دو خرده مقیاس برداشت ذهنی از مفید بودن و برداشت ذهنی آسانی استفاده در سازمان‌های ورزشی، متوجه خواهید شد که تفاوت معنی‌داری بین دو سازمان تربیت بدنی و اداره کل تربیت بدنی مدارس از نظر این دو خرده مقیاس وجود ندارد. این نتیجه نیز منطقی به نظر می‌رسد، چون با بررسی وضعیت نگرش در این دو سازمان و نزدیکی بسیار زیاد سازمان تربیت بدنی به اداره کل تربیت بدنی مدارس، می‌توان گفت دیدگاه‌های مدیران و

کارشناسان این دو سازمان از نظر مفید بودن استفاده از یک سیستم و آسانی استفاده فن‌آوری اطلاعات مثل هم هستند و هر دو سازمان در این زمینه با همدیگر تفاوتی ندارند. همچنین از آنجایی که سازمان تربیت‌بدنی از نظر وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات با اداره کل تربیت‌بدنی مدارس (که جز سازمان‌های برتر در امر فن‌آوری اطلاعات در کشور است) تفاوتی ندارد، پس می‌توان گفت شاید یکی از علت‌های این که سازمان تربیت‌بدنی توانسته وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات خود را به سازمان‌های برتر نزدیک کند، توجه زیاد مدیران و کارشناسان این سازمان به مولفه نگرش به فن‌آوری اطلاعات و برداشت ذهنی شکل گرفته در ذهن آنها نسبت به مفید بودن و آسانی استفاده از فن‌آوری اطلاعات در سازمان باشد. همچنین یافته‌ها، تفاوت معنی‌داری را بین فدراسیون‌های ورزشی با سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس از نظر این دو خرده‌مقیاس نشان دادند. این تفاوت معنی‌دار را می‌توان به دیدگاه‌های مدیران فدراسیون‌های ورزشی نسبت به برداشت ذهنی شکل گرفته از مفید بودن و استفاده آسان از فن‌آوری اطلاعات در این سازمان نسبت به دو سازمان دیگر ربط داد. فضای حاکم بر فدراسیون‌های ورزشی، اندازه سازمان، غیردولتی بودن و میزان نیاز به استفاده از فن‌آوری اطلاعات بر دیدگاه‌های آنها تأثیر گذاشته و باعث این تفاوت شده است. به‌گونه‌ای که شاید بتوان علت پایین بودن میزان انتشار فن‌آوری اطلاعات در این سازمان نسبت به سازمان‌های دیگر را به همین عامل ارتباط داد.

یافته‌ها نشان دادند بین مولفه ساختار سازمانی در سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس تفاوت مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($F_{2,344} = 2/421$ ، $P = 0/009$). آزمون تعقیبی نشان داد که تفاوت در ساختار سازمانی سه سازمان، در نتیجه تفاوت بین دو سازمان تربیت‌بدنی و فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/011$) و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/014$) است. همچنین تفاوت بین سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس معنی‌دار ($P = 0/91$) نبود. میانگین و انحراف استاندارد ساختار سازمانی در سه سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس به ترتیب $54/67$ و $1/55$ ، $53/33$ و $1/54$ و $54/71$ و $3/50$ بود. با توجه به نمره کلی در مقیاس ساختار سازمانی (70)، تعداد سوالات (14 سوال) و طیف پاسخ‌ها (5 ارزشی لیکرت)، بالاترین نمره بدست آمده در اداره کل تربیت‌بدنی مدارس (66)، سازمان تربیت‌بدنی (65) و فدراسیون‌های ورزشی (63) بود.

با توجه به نتایج بدست آمده می‌توان گفت که سازمان‌های ورزشی از نظر مولفه ساختار سازمانی امتیاز بالایی دارند و بیشتر تمایل به ساختار مکانیکی دارند. این ساختار اصولی ثابت،

اهدافی کاملاً مشخص، تصمیم‌گیری‌های برنامه‌ریزی شده و پیچیدگی، رسمیت و تمرکز بالایی دارد. با نگاهی به یافته‌های تحقیق، می‌توان ملاحظه کرد دو سازمان اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و سازمان تربیت‌بدنی از نظر مولفه ساختار سازمانی با همدیگر تفاوتی ندارند، ولی با فدراسیون‌های ورزشی تفاوت معنی‌داری دارند. علت این امر را می‌توان این‌طور تفسیر کرد که دو سازمان اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و سازمان تربیت‌بدنی، سازمان‌های دولتی بوده، در حالی که فدراسیون‌های ورزشی سازمانی غیردولتی است و سازمان‌های دولتی نیز با توجه به قوانین و مقررات دولتی حاکم بر آنها، ساختار سازمانی مشابهی دارند. می‌توان تشابه ساختار سازمانی سازمان تربیت‌بدنی با اداره کل تربیت‌بدنی مدارس را یکی از عوامل موثر در بالا بردن سطح انتشار فن‌آوری اطلاعات در این سازمان دانست.

همچنین یافته‌ها نشان دادند تفاوت معنی‌داری بین این سه سازمان از نظر خرده مقیاس رسمیت وجود ندارد. سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس سازمان‌های دولتی هستند و سازمان‌های دولتی نیز رسمیت بالایی دارند و از طرف دیگر نیز قوانین و مقررات دولتی حاکم بر این سازمان‌ها، اجازه کاهش رسمیت به آنها را نمی‌دهد. اما چون مدیران فدراسیون‌های ورزشی بیشتر افرادی هستند که یا از طرف تربیت‌بدنی انتخاب می‌شوند یا کارمند این سازمان بوده‌اند، تعامل بسیار خوبی با این سازمان دارند. می‌توان گفت آنها تحت تأثیر فضای این سازمان قرار گرفته و به نوعی در فدراسیون از رسمیت زیاد استفاده می‌کنند. از طرفی دیگر، چون رسمیت نیز از ابهام کمتر، کاهش تعارض، سردرگمی و کارآیی بیشتر صحبت می‌کند و تدوین دقیق‌تر سیاست‌ها و شرح مفصل‌تر وظایف (رسمیت بیشتر) باعث انتشار فن‌آوری اطلاعات نیز می‌شود، می‌توان علت رسمیت زیاد فدراسیون‌ها را به این موارد ربط داد. در مورد مولفه تمرکز نیز همانگونه که قبلاً بیان گردید تمرکز بالا، باعث انتشار بیشتر فن‌آوری اطلاعات در سازمان‌ها می‌شود. همچنین انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان را تسهیل می‌کند، پردازش اطلاعات را سریع‌تر و اطلاعات بیشتری را سازماندهی می‌کند. در نهایت باعث می‌شود تا سطوح بالای سازمان به اطلاعات رده‌های پایین دست یابند. اطلاعاتی که از این طریق به سطوح بالاتر می‌رسد، احتمال تحریف و دستکاری کمتری دارند. نبود معنی‌داری خرده مقیاس تمرکز در دو سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس را می‌توان این‌طور تفسیر کرد که چون سازمان تربیت‌بدنی از نظر وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات هم‌ردیف سازمان‌های برتر قرار گرفت و از طرف دیگر تمرکز بالا نیز باعث انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان می‌شود، یکی از علت‌های بالا بودن وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان تربیت‌بدنی همین تمرکز بالا است و علت دیگر آن را به مشابه بودن دیدگاه‌های آزمودنی‌ها در مورد وضعیت مولفه

تمرکز در این دو سازمان ربط داد.

در مورد مولفه پیچیدگی نیز علت عدم معنی‌داری این خرده مقیاس در دو سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس را می‌توان این طور تفسیر کرد که چون سازمان تربیت‌بدنی از نظر وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات هم‌ردیف سازمان‌های برتر قرار گرفت و از طرف دیگر نیز پیچیدگی بالا باعث انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان می‌شود، یکی از علت‌های بالا بودن وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان تربیت‌بدنی همین پیچیدگی بالا است و علت دیگر آن را به مشابه بودن وضعیت مولفه پیچیدگی در این دو سازمان ربط داد. اما در مورد تفاوت خرده مقیاس پیچیدگی در فدراسیون‌های ورزشی نسبت به دو سازمان دیگر، این مولفه در این سازمان نسبت به دو سازمان دیگر، در سطح پایین‌تری قرار دارد. چون فدراسیون‌ها از تعداد سطوح عمودی و افقی کمتری برخوردار بوده و صرفاً پراکندگی جغرافیایی بالایی دارند. اما دو سازمان دیگر نه تنها از تفکیک عمودی، بلکه از تفکیک افقی زیادی برخوردار هستند. علاوه بر این پراکندگی جغرافیایی بالایی نیز دارند.

یافته‌ها نشان دادند بین مولفه جو سازمانی در این سه سازمان تفاوت مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($F_{2,344} = 4/682$ ، $P = 0/010$). آزمون تعقیبی نشان داد که تفاوت در جو سازمانی سه سازمان در نتیجه تفاوت بین سازمان تربیت‌بدنی و فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/039$)، سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس ($P = 0/013$) و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی ($P = 0/030$) است. میانگین و انحراف استاندارد میزان جو سازمانی در سه سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس به ترتیب ۵۴/۹۰ و ۲/۸۹، ۵۱/۵۸ و ۳/۸۳، ۵۳/۲۳ و ۲/۹۲ بود. با توجه به نمره کلی در مقیاس جو سازمانی (۱۰۰)، تعداد سوالات (۲۰ سوال) و طیف پاسخ‌ها (۵ ارزشی لیکرت)، بالاترین نمره بدست آمده به ترتیب در سازمان تربیت‌بدنی (۶۶)، اداره کل تربیت‌بدنی مدارس (۶۴) و فدراسیون‌های ورزشی (۶۱) بود. وضعیت جو سازمانی سازمان‌های مذکور از دیدگاه آزمودنی‌ها در حد قابل قبولی قرار دارد، به گونه‌ای که سازمان تربیت‌بدنی بیشترین میانگین جو سازمانی را داشته و بدنبال آن اداره کل تربیت‌بدنی مدارس و فدراسیون‌های ورزشی قرار دارد.

با توجه به یافته‌های تحقیق در مورد تفاوت معنی‌داری بین سه سازمان، جو سازمانی یکی از مفاهیم مهم سازمانی است که مطالعه علمی و دقیق آن میزان اثربخشی سازمان را افزایش داده، کسب اهداف سازمانی را تسهیل و انتشار فن‌آوری اطلاعات را افزایش می‌دهد. همچنین به اعتقاد کیم و اسریواستاوا (۱۹۹۸) جو سازمانی ویژگی نسبتاً بادوامی از سازمان است که موجب تمایز آن سازمان از سایر سازمان‌ها می‌شود. در این زمینه پیترز و واترمن نیز معتقدند

جو سازمانی به دلیل اثری که بر فرد، گروه، بازدهی سازمانی و درجه برتری سازمان دارد، موضوعی است که باید به دقت مورد مطالعه قرار گیرد. پس می‌توان گفت جو سازمانی، ادراکات افراد از جنبه‌های گوناگون محیط سازمان است که به کیفیت درونی سازمان اشاره دارد، به گونه‌ای که اعضای آن، این کیفیت را درک و تجربه می‌کنند. با توجه به موارد گفته شده، تفاوت معنی‌دار بین سه سازمان طبیعی است، چون سه سازمان از نظر محیط سازمانی که منعکس کننده نگرش کارکنان، ارتباطات آنها با یکدیگر و سبک مدیریت سازمان است، با همدیگر تفاوت دارند. از طرف دیگر با توجه به بالا بودن امتیاز مولفه جو سازمانی سازمان تربیت‌بدنی نسبت به اداره کل تربیت‌بدنی مدارس (یکی از سازمان‌های برتر در حوزه فن‌آوری اطلاعات) شاید بتوان گفت یکی از مولفه‌های مهم و کلیدی در امر انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان تربیت‌بدنی همین مولفه جو سازمانی بوده که باعث انتشار مناسب فن‌آوری اطلاعات در آن سازمان شده و آن را در رده سازمان‌های برتر قرار داده است.

همانگونه که نتایج حاصل نشان دادند سطوح بالای حمایت مدیران، مستقیماً با انتشار فن‌آوری اطلاعات و کاربرد آن در سازمان در ارتباط بوده و آن را تحت تأثیر قرار می‌دهد. حمایت مدیران، به عنوان یکی از فاکتورهای مهم و کلیدی در اجرای موفق فن‌آوری اطلاعات و به طبع آن انتشار مناسب فن‌آوری اطلاعات در سازمان به شمار می‌رود. به گونه‌ای که میشل (۱۹۸۹) بیان داشت اگر مدیری فن‌آوری جدیدی را برای سازمان مطلوب بداند، کارکنان سازمان را مجاب به استفاده از این فن‌آوری می‌کند. با توجه به این موارد و یافته‌های تحقیق حاضر، مشخص است که حمایت مدیران در هر سه سازمان از نسبت بالایی برخوردار است. تفاوت معنی‌داری را که بین فدراسیون‌های ورزشی با دو سازمان دیگر وجود دارد، می‌توان به فضای سازمانی و دیدگاه پاسخ‌دهندگان فدراسیون‌ها نسبت به دو سازمان دیگر ربط داد.

همچنین یافته‌ها نشان دادند که تفاوت معنی‌داری بین دو سازمان تربیت‌بدنی و اداره کل تربیت‌بدنی مدارس از نظر خرده مقیاس حمایت مدیران وجود ندارد. این نتیجه نیز منطقی به نظر می‌رسد، چون بررسی وضعیت حمایت مدیران در این دو سازمان و نزدیکی بسیار زیاد آنها به همدیگر نشان می‌دهد که دیدگاه‌های پاسخ‌دهندگان این دو سازمان از نظر حمایت مدیران مثل هم است و هر دو سازمان در این زمینه با همدیگر تفاوتی ندارند. همچنین از آنجایی که سازمان تربیت‌بدنی از نظر وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات با اداره کل تربیت‌بدنی مدارس تفاوتی ندارد، شاید یکی از علت‌های این که سازمان تربیت‌بدنی توانسته وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات خود را به سازمان‌های برتر نزدیک کند، توجه زیاد پاسخ‌دهندگان این سازمان به مولفه حمایت مدیران نسبت به فن‌آوری اطلاعات در سازمان باشد.

نتایج آزمون‌های تعقیبی در مورد خرده مقیاس ارتباطات باز نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین سازمان تربیت بدنی با فدراسیون‌های ورزشی ($P = ۰/۰۰۹$)، سازمان تربیت بدنی با اداره کل تربیت بدنی مدارس ($P = ۰/۰۰۲$) و همچنین فدراسیون‌های ورزشی با اداره کل تربیت بدنی ($P = ۰/۰۰۶$) وجود دارد. همانگونه که می‌دانید ارتباطات باز در میان بخش‌ها و واحدهای سازمان، بازتابی از جهت‌دهی عاطفی اعضای آن با همدیگر است. راس (۲۰۰۱) نیز معتقد است روابط درونی میان اعضای سازمان، محیط قابل اعتماد و فضای دوستانه در سازمان، محیط مطلوبی برای خلق ایده‌های تازه، تبادل و انتقال اطلاعات بوجود می‌آورد که این امر انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان را نیز تسهیل می‌کند.

به طور کلی می‌توان گفت اگرچه ارتباطات باز، به عنوان یکی از خرده مقیاس‌های جو سازمانی، سهم قابل ملاحظه‌ای در انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان‌های ورزشی دارد و از آن به عنوان یک فاکتور مهم و اصلی برای موفقیت‌های کلیدی سازمانی نام می‌برند، اما با توجه به یافته‌های تحقیق حاضر، که در آن سازمان‌ها از نظر مولفه ارتباطات باز با همدیگر تفاوت دارند، می‌توان گفت ارتباطات باز، جوی است که در آن کارکنان نسبت به بیان عقاید، آراء، گلایه‌ها و ارایه پیشنهاد به بالادستی‌ها در سازمان احساس رضایت می‌کنند. کارکنان با همدیگر در مورد اهمیت تصمیم‌گیری‌ها و تولیدات‌شان، پرسنل و یا بازاریابی به صورت آزادانه حرف می‌زنند. اطلاعات بدون هیچ‌گونه اختلالی در سراسر سازمان (به شکل افقی، عمودی) انتشار می‌یابد. پس جو و فضای هر سازمانی با سازمان دیگر متفاوت است و این اعتقاد نیز وجود دارد که مدیر به وجود آورنده جو سازمان است. به عبارت دیگر، ارزش‌ها، اعتقادات و اقدامات مدیران بر رفتار دیگران اثر می‌گذارد. در نتیجه، همین امر باعث تفاوت این مولفه در سه سازمان شده است. همچنین در این زمینه به مواردی از جمله اعتقاد و باور به فضای باز ارتباطی در درون سازمان، ایجاد جو مشارکتی، جو اعتماد و حمایت بین کارکنان سازمان با همدیگر و با سطوح بالاتر سازمان، مشارکت مستقیم و فعالانه اعضای سازمان در امور مرتبط با فن‌آوری، صرف وقت کافی برای موضوعات مرتبط با فن‌آوری اطلاعات، روابط انسانی مطلوب بین کارکنان با همدیگر، روحیه کاری بالا و... نیز می‌توان اشاره کرد. از طرف دیگر هنگام بررسی بیشتر مشاهده شد که سازمان تربیت‌بدنی نسبت به دو سازمان دیگر از نظر وضعیت ارتباطات باز سهم بیشتری را به خود اختصاص داده است و با تفاوت اندکی اداره کل تربیت‌بدنی مدارس در مرحله بعد قرار دارد. شاید یکی از علت‌های اینکه سازمان تربیت‌بدنی توانسته وضعیت انتشار فن‌آوری اطلاعات خود را به سازمان‌های برتر نزدیک کند، توجه زیاد این سازمان به مولفه ارتباطات باز نسبت به انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان است. فدراسیون‌های ورزشی نیز از نظر این مولفه نسبت به دو

سازمان دیگر، بویژه اداره کل تربیت بدنی مدارس، سهم کمتری را به خود اختصاص داده است. شاید علت این امر به اعتقاد و باور مدیران این سازمان‌ها نسبت به مولفه ارتباطات باز برگردد. در یک نتیجه‌گیری کلی می‌توان گفت انتشار فن‌آوری اطلاعات می‌تواند با کاهش هزینه تحقیق و جستجو و اصلاح رویه‌ها و استانداردها در استفاده بهینه از منابع سازمان نقش موثری ایفاء نماید و از طریق کاهش زمان‌های جستجو و وقفه در جریان کار و با کمک منابع اضافی صرفه‌جویی شده ناشی از فن‌آوری اطلاعات، موجب افزایش کارایی و نوآوری در سازمان می‌گردد. پس به سازمان‌های ورزشی توصیه می‌شود از فن‌آوری اطلاعات، به نحو ممکن و مقتضی استفاده کرده و آن را در سازمان به هر نحو ممکن انتشار دهند، تا در برنامه‌ریزی‌ها، برنامه‌سازی‌ها و سازماندهی‌های سازمانی موفق شده، کارایی و اثربخشی سازمان بالا رود و به اهداف مورد نظر خود در سازمان دست پیدا کنند. همچنین سعی کنند در امر انتشار فن‌آوری اطلاعات، به مولفه‌های بررسی شده در تحقیق حاضر، بویژه مولفه نگرش، توجه کافی و وافی مبذول دارند. پیشنهاد می‌شود تحقیقاتی از این نوع با مولفه‌های بیشتری از جمله اندازه سازمانی، فرهنگ سازمانی و سبک‌های رهبری و بازارمداری در سازمان‌های ورزشی انجام شود. امید است نتایج این تحقیق، سازمان‌های ورزشی را به اهمیت فن‌آوری اطلاعات بیشتر آگاه و آشنا کند و آنها بتوانند با برنامه‌ریزی دقیق و راهبردی، در جهت بهسازی انتشار مناسب فن‌آوری اطلاعات در سازمان گام بردارند.

منابع:

1. Pferrer, J., & Huseyen, L., (1997). Information technology and organizational structure. *Pacific Sociological*. (2): 241-242.
2. Kim, N., & Srivastava, R.K. (1998). Managing intra organizational diffusion of technological innovation. *Academy of Management Journal*. 21: 193-210.
3. Chizari, M., H. Movahed & J. R. Lindner. (2003). The Role of Internet in Educational Activities of Graduate Students at Tehran University. *College of Agriculture, Proceedings of the 19th Annual Conference Raleigh, North Carolina, USA.*, Ap8-12: 126-134.
4. Deply, L. & Bosett, H. (1988). Sport management and marketing via the World Wide Web. *Sport Marketing Quarterly*. 7, (1): 66-71.
5. Duncan, M. & Cambell, R.M. (1999). Internet users: how to reach them and how to integrate the internet into the marketing strategy of sport businesses. *Sport Marketing Quarterly*. 8, (2): 35-41.

6. Dianne, L.W. (1995). Information Technology in organizations: Impact on structure. Arizona State University, DAI-A, 56/04 of 1522.
7. Aiken, M., Hage, J. (1971). The organic organization and innovation. *Sociology*. 5: 63-82.
8. Ajzen, I. & Fishbein, M. (1980). Understanding attitudes and predicting social behavior. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
9. Davis, F.D. (1993). User acceptance of information system: system characteristics, user perceptions and behavioral impacts. *International Journals management machine studies*.38: 475-487.
10. Davis, F., Bagozzi, R., Warshaw, P. (1989). User acceptance of computer technology: a comparison of two theoretical models. *Management Science*.35, (8): 982-1003.
۱۱. استیفن رابینز. (۱۳۷۸). تئوری سازمان (ساختار، طراحی، کاربردها). ترجمه: سید مهدی الوانی و حسن دانائی فرد. تهران: انتشارات صفار.
12. Chen, Chung-Jen., Huang, Jing-Wen. (2007). How organizational climate and structure affect knowledge management-the social interaction perspective. *International Journal of Information Management*. 27: 104-118.
13. Buchholz, W. (2001). Open communication climate. Bentley College Waltham, Massachusetts.
14. Eder, L.B. & Igarria, M. (2001). Determinants of intranet diffusion and infusion. *Omega- The International Journal of Management Science*. 29: 233-242.
15. Rogers, E.M. (2003). Diffusion of innovations. (5th Ed.). New York: The Free Press.
16. Todd, D. & Gareth, R. J. (2001). The role of information technology in organization: A Review, Model and assessment. *Journal of management*.27: 313-340.
17. Zmud, R. D. (1995). Diffusion of modern software practices: influence of centralization and formalization. *Management Science*. 28, (2): 69-82.
18. Farrell, P.V. & McCann, D.J. (1997). Computers, the internet and marketing college athletic. *Sport Marketing Quarterly*. 6, (3): 45-51.
19. Gladden, J. (1996a). Sports Market bytes: the ever expanding impact of technology on sport marketing, part I. *Sport Marketing Quarterly*. 5, (3):13-14.
20. Gladden, J. (1996b). The ever expanding impact of technology on sport marketing, Part II. *Sport Marketing Quarterly*.5, (4):9-10.
21. Kahle, R.L. & Meeske, C. (1999). Sports marketing and the internet: it's a whole new ballgame. *Sport Marketing Quarterly*. 8, (2): 9-12.

22. Michael, G. Jr. (2002). A comparative framework of information technology in collegiate sport organization. University of Connecticut. International Dissertation abstract.

ارجاع مقاله به روش APA

محمدی، سردار؛ مظفری، سید امیر احمد؛ (۱۳۹۲)، مقایسه مولفه‌های نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی با انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان‌های ورزشی ایران، *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۱۸، ۳۲-۱۳

ارجاع مقاله به روش vancouver

محمدی سردار؛ مظفری سیدامیر احمد، مقایسه مولفه‌های نگرش، ساختار سازمانی و جو سازمانی با انتشار فن‌آوری اطلاعات در سازمان‌های ورزشی ایران، *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۱۳۹۲؛ ۵ (۱۸): ۳۲-۱۳